

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фтизіопульмонології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЗАЛЕГЕНЕВИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на підставі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузь знань 22 «Охорона здоров'я» ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 8 від 29 червня 2023 року).

Розробники:

Професор кафедри, д.мед.н., проф. Мацегора Н. А.
Доцент кафедри, к.мед.н., Капрош А. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фтизіопульмонології
Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувачка кафедри

Ніна МАЦЕГОРА

Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова предметної циклової методичної
комісії з терапевтичних дисциплін

Олена ВОЛОШИНА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Професійної наталогії і функціональної діагностики та фтизіопульмонології»

Протокол № 1 від "04" вересня 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Олександр Гнатєв
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3,0 Годин: 90 Змістових модулів: немає	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Денна форма навчання</i>
		<i>Вибіркова дисципліна</i>
		<i>Рік підготовки: 5</i>
		<i>Семестри VII - VIII</i>
		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські / Практичні (30 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (60 год.)</i>
<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>		
		<i>Форма підсумкового контролю – залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання

Мета: оволодіння комплексом знань, вмінь, навичок своєчасної діагностики, диференційної діагностики, лікування та профілактики екстрапульмональних форм туберкульозу, особливостям перебігу туберкульозу у ВІЛ-інфікованих хворих, що має підвищити якість лікування та/або попередити формування ускладнень.

Завдання: оволодіння знаннями та професійними навичками з фтизіопульмонології за наступними напрямками:

- 1) стан і перспективи фтизіопульмонології на сучасному етапі;
- 2) позалегеневі форми туберкульозу – сучасні питання патогенезу, клініки, діагностики, лікування і профілактики туберкульозу нервової системи, кишок, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт), кісток і суглобів, сечових і статевих органів, шкіри і підшкірної клітковини, ротової порожнини, периферичних лімфатичних вузлів, ока, інших органів;
- 3) сучасні підходи до діагностики і лікування туберкульозу при коінфекції туберкульоз/ВІЛ;
- 4) основні групи препаратів, які застосовуються при лікуванні туберкульозу у тому числі лікарсько-стійкого туберкульозу;
- 5) участь сімейного лікаря у своєчасній діагностиці та лікуванні хворих на туберкульоз й контролі за режимом прийому протитуберкульозних хіміопрепаратів, що сприяє підвищенню ефективності лікування даної категорії хворих.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
 ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
 ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності

ЗК5. Здатність до адаптації

Спеціальних (СК):

СК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань

СК27. Здатність до вміння діагностувати та визначати тактику ведення хворих на позалегеневі й поширені форми туберкульозу, у т.ч. ко-інфекцію ТБ/ВІЛ з хіміорезистентним перебігом

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН3 - Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН4 - Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН32. Вміння діагностувати та визначати тактику ведення хворих на позалегеневі й поширені форми туберкульозу, у т.ч. ко-інфекцію ТБ/ВІЛ з хіміорезистентним перебігом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- Міжнародні стандарти контролю за туберкульозом.
- Загальні принципи лікування туберкульозу. Антимікобактеріальні препарати. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз.
- Класифікацію та механізми розвитку позалегеневих форм туберкульозу.
- Клініку, діагностику, лікування і профілактику туберкульозу нервової системи, кишок, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт), кісток і суглобів, сечових і статевих органів, шкіри і підшкірної клітковини, ротової порожнини, периферичних лімфатичних вузлів, ока, інших органів.
- Особливості діагностики, перебігу, лікування неускладненого ХРТБ/ВІЛ.
- Діагностику поліорганної недостатності при ХРТБ/ВІЛ, ведення хворих.
- Методи оцінки ефективності та безпеки фармакотерапії.
- Побічні реакції на антимікобактеріальні препарати. Причини розвитку побічних реакцій на протитуберкульозні препарати.
- Клініко-лабораторний та інструментальний моніторинг за якістю лікування.
- Профілактичні заходи на стаціонарному та амбулаторному етапах лікування ТБ.

Вміти:

- опанувати вміння діагностувати різноманітні клінічні форми туберкульозу;
- удосконалити навички і вміння для діагностики і диференціальної діагностики позалегеневого туберкульозу;
- опанувати знання з лікування та профілактики позалегеневого туберкульозу;
- оцінити особливості патогенезу, клініки, діагностики, лікування і профілактики туберкульозу нервової системи, кишок, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт), кісток і суглобів, сечових і статевих органів, шкіри і підшкірної клітковини, ротової порожнини, периферичних лімфатичних вузлів, ока, інших органів.
- трактувати фактори ризику та прогнозувати виникнення ускладнень лікування;
- трактувати результати лабораторного та інструментального досліджень;
- засвоїти навички діагностики можливих побічних реакцій (ПР) протитуберкульозних антибактеріальних препаратів та алгоритм дій лікарів при організації допомоги хворим у випадках ПР при лікуванні ТБ;
- засвоїти основні профілактичні заходи у виникненні ускладнень перебігу легеневого та позалегеневого туберкульозу;
- набути навичок і вмінь для оформлення результатів лікування у відповідній медичній документації;
- демонструвати формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим, а також принципами фахової субординації у фтизіатрії.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Організація медичної допомоги хворим на туберкульоз: виявлення, діагностика, лікування, профілактика, диспансерний нагляд. Міжнародні стандарти контролю за туберкульозом. Сучасні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу. Стандартизація клінічної допомоги.

Тема 2. Загальні принципи лікування туберкульозу. Антимікобактеріальні препарати. Загальні принципи антимікобактеріальної терапії: комплексність, комбінованість, контрольованість, тривалість і безперервність, етапна послідовність, індивідуальний підхід. Протитуберкульозні препарати (ПТП): класифікація, дози, методи і кратність введення в організм хворого.

Тема 3. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Критерії вилікування хворих на туберкульоз. Поняття про хіміорезистентність. Категорії лікування хворих на туберкульоз. Спостереження за станом хворих на туберкульоз у процесі лікування.

Тема 4. Позалегеневі форми туберкульозу. Класифікація та механізми розвитку.

Тема 5. Туберкульоз кишок, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт): клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 6. Туберкульоз кісток і суглобів: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 7. Туберкульоз сечових і статевих органів: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 8. Туберкульоз нервової системи: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 9. Туберкульоз шкіри і підшкірної клітковини, ротової порожнини: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 10. Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів: лікування і профілактика.

Тема 11. Туберкульоз ока: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 12. Ускладнення БЦЖ-вакцинації: остити, лімфаденіти та ін. Механізми розвитку, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування і профілактика.

Тема 13. ТБ/ВІЛ: епідеміологія, патогенез, клініка, ускладнення, особливості діагностики поліорганної недостатності, лікування, профілактика.

Тема 14. Контроль, моніторинг та ведення побічних реакцій на протитуберкульозні препарати. Класифікація побічних реакції на протитуберкульозні препарати. Причини та фактори ризику розвитку побічних реакцій на протитуберкульозні препарати.

Тема 15. Клініко-лабораторний та інструментальний моніторинг за якістю лікування. Профілактичні заходи на стаціонарному та амбулаторному етапах лікування ТБ.

4. Структура навчальної дисципліни

Тема	Практика	СРС	Загалом
Тема 1. Організація медичної допомоги хворим на туберкульоз.	2	4	6
Тема 2. Загальні принципи лікування туберкульозу. Антимікобактеріальні препарати.	4	6	10
Тема 3. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Критерії вилікування хворих на туберкульоз. Поняття про хіміорезистентність.	2	10	12
Тема 4. Позалегенсві форми туберкульозу. Класифікація та механізми розвитку.	-	2	2
Тема 5. Туберкульоз нервової системи.	2	2	4
Тема 6. Туберкульоз кісток і суглобів.	2	2	4
Тема 7. Туберкульоз сечових і статевих органів.	2	4	6
Тема 8. Туберкульоз кишок, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт).	2	2	4
Тема 9. Туберкульоз шкіри і підшкірної клітковини, ротової порожнини.	2	2	4
Тема 10. Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів.	2	2	4
Тема 11. Туберкульоз ока.	2	2	4
Тема 12. БЦЖ-вакцинація: протипоказання, правила проведення, ускладнення, лікування та профілактика	2	6	8
Тема 13. ТБ / ВІЛ: епідеміологія, патогенез, клініка, ускладнення, особливості діагностики поліорганної недостатності, лікування, профілактика.	4	6	10
Тема 14. Контроль, моніторинг та ведення побічних реакцій на протитуберкульозні препарати.	1	6	7
Тема 15. Клініко-лабораторний та інструментальний моніторинг за якістю лікування.	1	4	5
Всього	30	60	90

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекції не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

Тема	Кільк. годин

Тема 1. Організація медичної допомоги хворим на туберкульоз. Міжнародні стандарти контролю за туберкульозом. Сучасні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу. Стандартизація клінічної допомоги.	2
Тема 2. Загальні принципи лікування туберкульозу. Антимікобактеріальні препарати. Загальні принципи антимікобактеріальної терапії. Протитуберкульозні препарати (ПТП): класифікація, дози, методи і кратність введення в організм хворого.	4
Тема 3. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Критерії вилікування хворих на туберкульоз. Поняття про хіміорезистентність.	2
Тема 4. Позалегеневі форми туберкульозу. Класифікація та механізми розвитку.	-
Тема 5. Туберкульоз нервової системи.	2
Тема 6. Туберкульоз кісток і суглобів.	2
Тема 7. Туберкульоз сечових і статевих органів.	2
Тема 8. Туберкульоз кишок, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт).	2
Тема 9. Туберкульоз шкіри і підшкірної клітковини, ротової порожнини.	2
Тема 10. Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів.	2
Тема 11. Туберкульоз ока.	2
Тема 12. БЦЖ-вакцинація: протипоказання, правила проведення, ускладнення, лікування та профілактика	2
Тема 13. ТБ/ВІЛ: епідеміологія, патогенез, клініка, ускладнення, особливості діагностики поліорганної недостатності, лікування, профілактика.	4
Тема 14. Контроль, моніторинг та ведення побічних реакцій на протитуберкульозні препарати. Класифікація побічних реакції на протитуберкульозні препарати. Причини та фактори ризику розвитку побічних реакцій на протитуберкульозні препарати.	1
Тема 15. Клініко-лабораторний та інструментальний моніторинг за якістю лікування. Профілактичні заходи на стаціонарному та амбулаторному етапах лікування ТБ.	1
Всього	30

5.4. Тема лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

№	ТЕМА	Кільк. годин
1	Організація медичної допомоги хворим на туберкульоз. Міжнародні стандарти контролю за туберкульозом. Сучасні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу. Стандартизація клінічної допомоги.	4
2	Загальні принципи лікування туберкульозу. Антимікобактеріальні препарати. Загальні принципи антимікобактеріальної терапії. Протитуберкульозні препарати (ПТП): класифікація, дози, методи і кратність введення в організм хворого.	6
3	Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Критерії вилікування хворих на туберкульоз. Поняття про хіміорезистентність.	10
4	Позалегеневі форми туберкульозу. Класифікація та механізми розвитку.	2
5	Туберкульоз нервової системи.	2

6	Туберкульоз кісток і суглобів.	2
7	Туберкульоз сечових і статевих органів.	2
8	Туберкульоз кишок, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт).	4
9	Туберкульоз шкіри і підшкірної клітковини, ротової порожнини.	2
10	Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів.	2
11	Туберкульоз ока.	2
12	БЦЖ-вакцинація: протипоказання, правила проведення, ускладнення, лікування та профілактика	6
13	ТБ/ВІЛ: епідеміологія, патогенез, клініка, ускладнення, особливості діагностики поліорганної недостатності, лікування, профілактика.	6
14	Контроль, моніторинг та ведення побічних реакцій на протитуберкульозні препарати. Класифікація побічних реакції на протитуберкульозні препарати. Причини та фактори ризику розвитку побічних реакцій на протитуберкульозні препарати.	6
15	Клініко-лабораторний та інструментальний моніторинг за якістю лікування. Профілактичні заходи на стаціонарному та амбулаторному етапах лікування ТБ.	4
	Всього	60

7. Методи навчання

Практичні заняття.

Викладання вибіркової навчальної дисципліни на практичних заняттях забезпечується методичними розробками для кожного заняття, наочними засобами навчання для кожного заняття (презентації, відео-лекції), інформаційним ресурсом кафедри, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Самостійна робота.

Самостійна робота при вивченні вибіркової навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відео-лекції, презентації), інформаційним ресурсом кафедри, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: тести вхідного та заключного контролю рівня знань за темою практичного заняття; усна відповідь на питання за матеріалом поточної теми; розв'язання типових і нетипових клінічних ситуаційних задач; контроль практичних навичок.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;
2. Оцінювання роботи із пацієнтом з теми заняття:
методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнтом, б) правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних

досліджень, в) дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач має вільно володіти матеріалом, приймати активну участь в обговоренні теми та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструвати практичні навички під час огляду хворого, висловлювати свою думку з теми заняття, демонструвати клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач має добре володіти матеріалом, приймати участь в обговоренні матеріалу та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструвати практичні навички під час огляду хворого з деякими помилками, висловлювати свою думку з теми заняття, демонструвати клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач має відповідати на питання за темою, недостатньо володіючи матеріалом, не впевнено приймати участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструвати практичні навички під час огляду хворого з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184

Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Туберкульоз нервової системи і мозкових оболонки: патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, наслідки.
2. Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів: патогенез, клініка, діагностика, наслідки.
3. Туберкульоз кісток і суглобів: патогенез, основні локалізації уражень, перебіг.
4. Туберкульоз шкіри, підшкірної клітковини: патогенез, клініка, діагностика, наслідки.
5. Туберкульоз порожнини рота: патогенез, клініка, діагностика, наслідки.
6. Туберкульоз нирок. Патогенез, клініка, діагностика, наслідки.
7. Назвати стадії ТБ нирок.
8. Хто входить до груп ризику розвитку туберкульозу кісток?
9. Які етапи патогенезу визначають в розвитку туберкульозу кісток?
10. Перелічить клінічні ознаки та дані об'єктивного обстеження при діагностиці туберкульозу хребта?
11. Що є приводом для обстеження на туберкульоз кісток та суглобів?
12. План дослідження та діагностичні методи для постановки діагнозу туберкульозу кісток і суглобів.
13. Туберкульоз статевих органів: клініка, діагностика, лікування і профілактика.
14. Діагностика та диференційна діагностика туберкульозу ока.
15. Діагностика та диференційна діагностика туберкульозу кишківника, очеревини, брижових лімфатичних вузлів (мезаденіт).
16. Який механізм розвитку поствакцинальних БЦЖ-оститів?
14. З якими захворюваннями проводять диференційну діагностику туберкульозу черевної порожнини?
15. ТБ статевих органів: епідеміологія, патогенез, діагностика, наслідки.
16. ХРТБ/ВІЛ: епідеміологія, патогенез, клініка неускладненого перебігу.
17. Назвіть ускладнення, особливості діагностики поліорганної недостатності.
18. Класифікація побічних реакцій на протитуберкульозні препарати. Причини та фактори ризику розвитку побічних реакцій на протитуберкульозні препарати. лікування, профілактика.
19. Порядок проведення клініко-лабораторного та інструментального моніторингу за якістю лікування хворих на туберкульоз.
20. Профілактичні заходи на стаціонарному та амбулаторному етапах лікування ТБ.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Фтизіатрія : підручник / В. І. Петренко, Л. Д. Тодоріко, Л. А. Гришук [та ін.] ; за ред. В. І. Петренка. Київ : Медицина, 2015. 471 с.
2. Наказ МОЗ України Про затвердження стандартів медичної допомоги «Туберкульоз» від 19.01.2023 р. № 102
3. Наказ МОЗ України від 01.02.2019 №287«Стандарт інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз».
4. Консолідовані настанови ВООЗ із лікування лікарсько-стійкого туберкульозу, 2018.
5. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. №1292 «Про затвердження нового Клінічного протоколу із застосування антиретровірусних препаратів для лікування та профілактики ВІЛ-інфекції».
6. Позалегеневий туберкульоз» під загальною редакцією професора Н. А. Мацегори, листопад, 2022 р. - 448с. (співавтори: проф. Мацегора Н.А., проф. Марічереда В.Г., проф. Антоненко П.Б., доц. Шпота О.Є., доц. Смольська І.М., доц. Капрош А.В., ас. Омелян Л.П., ас. Зайцев А.С.)
7. Позалегеневий і міліарний туберкульоз у хворих на коінфекцію ТБ/ВІЛ / В. І. Петренко, М. Г. Долинська, О. М. Разнатовська. К. 2015: ДКС Центр. 112 с. URL: http://tb.ucdc.gov.ua/uploads/files/usaaid_170x240_fp_new.pdf
8. Дужий І. Д. Кістковий туберкульоз – причина інших форм туберкульозу/ Дужий І. Д., Бондаренко Л. А., Олещенко В. О.//Туберкульоз. Легеневі хвороби .ВІЛінфекція – 2016 - №4. – С. 65 – 67.
9. Ведення побічних реакцій під час лікування хворих на туберкульоз та ко-інфекцію (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД) (методичний посібник для лікарів) «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. ЯНОВСЬКОГО НАМН України». – Київ, 2016. – с.80.

Додаткова:

1. Профілактика туберкульозу. Навчальний посібник для студентів і лікарів- інтернів ВНМЗ IV рівня акредитації та лікарів / В. І. Петренко, М. Г. Долинська, А. В. Александрін, В. В. Петренко. Київ: 2 Print, 2017. 88 с. URL: <http://tb.ucdc.gov.ua/uploads/files/prophilaktica.pdf>.
2. Невідкладні стани у практиці фтизіопульмолога : навч. посібник / Н. А. Мацегора, О. Я. Лекан, О. А. Бабуріна, М. Ю. Голубенко. Одеса : „Астропринт”, 2016. 64 с.
3. Фещенко Ю.І. , Ільницький І.Г. Туберкульоз позалегеневої локалізації. Київ, 2016 -378с.
4. Туберкульоз в Україні: аналітично-статистичний довідник за 2022 рік/ЦГЗ. –К.2022.-197с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Вебсайт Центру громадського здоров'я МОЗ України. <http://phc.org.ua/>
2. Питання туберкульозу на сайті ВООЗ. <http://www.who.int/tb/en/>
3. Національний ресурсний центр з туберкульозу. <http://tb.ucdc.gov.ua/>

4. Стадії ВІЛ-СНІДу. www.ifp.kiev.ua › doc › people › vil-pop › vil-pop5
5. Сайт ТБ/ВІЛ. <https://aph.org.ua/uk/nasha-robota/ukraine/gf/>